

Nastavnikova (ne)autonomija i (ne)sloboda

Županijsko stručno vijeće
profesora informatike/računalstva
Primorsko-goranske županije
10. listopada 2015.

Goran Hajdin

Fakultet organizacije i informatike
Sveučilišta u Zagrebu

goran.hajdin@foi.hr

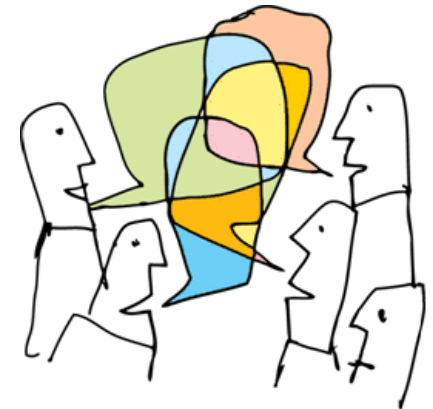
Ovaj rad licenciran je prema *Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License*. Da biste vidjeli kopiju ove licence, posjetite <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>.

This work is licensed under a *Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License*. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>.

- priprema za školsku godinu u skladu sa:
 - Strategijom obrazovanja, znanosti i tehnologije
 - Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi
 - Nacionalnim okvirnim kurikulumom
 - Okvirom nacionalnog kurikulumuma
 - nastavnim planom i programom
 - ispitnim katalozima za državnu maturu
 - školskim kurikulumom

uloga nastavnika?

- suradnik
- mentor
- facilitator
- izvršitelj
- administrator
- (su)dionik
- voditelj
- promatrač
- kreator
- provoditelj
- ...

Koja je uloga nastavnika?

- 2014.
- 4. cilj: unaprijediti sustav trajnoga profesionalnog razvoja i usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika
- 5. cilj: proširiti i unaprijediti primjenu informacijske i komunikacijske tehnologije u učenju i obrazovanju
- područje **ranog i predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja**
- osam razvojnih područja:

1. unapređenje razvojnog potencijala odgojno-obrazovnih ustanova
2. cjelovita kurikularna reforma koja uključuje sve razine i vrste odgoja i obrazovanja
3. promjena strukture odgoja i obrazovanja
4. podizanje društvenog ugleda i kvalitete rada učitelja
5. unapređivanje kvalitete rukovođenja odgojno-obrazovnim ustanovama
6. osiguranje cjelovitoga sustava podrške djeci i učenicima
7. osiguranje optimalnih uvjeta rada svih odgojno-obrazovnih ustanova
8. sustavno osiguranje kvalitete odgoja i obrazovanja

- 2014.
- I. OPĆE ODREDBE => Ciljevi i načela odgoja i obrazovanja (Članak 4.)

„5. odgojno-obrazovna djelatnost u školskoj ustanovi temelji se na **autonomiji** planiranja i organizacije te **slobodi** pedagoškog i metodičkog rada prema smjernicama hrvatskog nacionalnog obrazovnog standarda, a u skladu s nacionalnim kurikulumom, nastavnim planovima i programima i državnim pedagoškim standardima”

- Načela NOK-a (4/13):
 - **kompetentnost i profesionalna etika** - odgojno-obrazovna djelatnost podrazumijeva visoku stručnost svih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti i njihovu visoku odgovornost
 - **demokratičnost** - pluralizam, donošenje odluka na demokratski način; uključenost svih bitnih čimbenika u stvaranju odgojno-obrazovne politike i njezino provođenje

- **samostalnost škole** - stupanj slobode i neovisnosti škole u osmišljavanju aktivnosti, programa te projekata za učenike, roditelje, učitelje i ostale školske djelatnike kao dio školskoga kurikuluma i stvaranja identiteta škole; sloboda izbora sadržaja, primjene metoda i organizacije odgojno-obrazovnoga rada u ostvarivanju nacionalnoga kurikuluma
- **pedagoški i školski pluralizam** - stupanj slobode i neovisnosti u stvaranju različitosti u pedagoškomu i školskomu radu

- **cjelovita kurikularna reforma**

„Jedna od bitnih značajki svih novih kurikulumskih dokumenata njihova je veća **otvorenost**, odnosno **manji stupanj normiranja**, što odgojno-obrazovnim ustanovama i odgojno-obrazovnim radnicima treba omogućiti osjetno **veću razinu autonomije** u implementaciji kurikuluma, posljedično i **veću odgovornost**, a učenicima pružiti veću mogućnost izbora i bolje usklađivanje s njihovim interesima, iskustvima i razvojnim potrebama.“

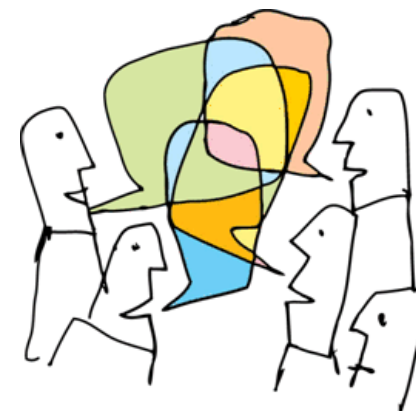
Dostupno na: http://www.kurikulum.hr/wp-content/uploads/2015/02/polaz_postavke.pdf

Nastavni plan i program

- OŠ – izborni predmet
 - HNOS, 2006.
- SŠ – većinom izborni predmet
 - opće gimnazije, 1994.
- nema kontinuitet (vertikalna nepovezanost)
- izbornost
 - zašto DA?
 - zašto NE?

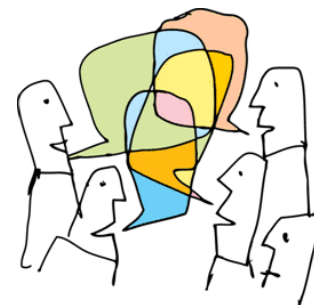
- jasna forma
 - područja ispitivanja
 - obrazovni ishodi
 - struktura ispita
 - tehnički opis ispita
 - opis bodovanja
 - vrste zadataka
 - priprema za ispit
- usklađenost NOK, NPP, DM?

- ostvarenje projekcije u radu škole
 - temelji se na NOK i njegovoj projekciji ciljeva
- cjelokupni proces odgoja i obrazovanja na razini škole
- sadržava:
 - kognitivnu, psihomotoričku i afektivnu domenu
 - nastavne predmete, izvannastavne i izvanškolske aktivnosti
 - kultura i javna djelatnost škole
 - aktivnosti s učenicima koji imaju posebne odgojno-obrazovne potrebe
 - neformalne aktivnosti škole

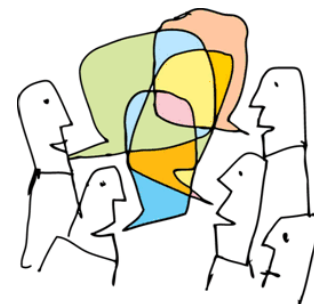
s obzirom na:

- prethodne dokumente:
 - Strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije
 - Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi
 - Nacionalni okvirni kurikulum
 - Okvir nacionalnog kurikuluma
 - nastavni plan i program
 - ispitne kataloge za državnu maturu
 - školski kurikulum

s obzirom na:

- vrednovanje
- suradnju:
 - s roditeljima
 - unutar škole
 - s nadležnim tijelima (MZOS, agencije, inspektorati, udruženja)
 - ...

nastavnik **ima autonomiju i slobodu,** ali je pitanje **koristi li ih i kako**

- suradnik
- mentor
- facilitator
- izvršitelj
- administrator
- (su)dionik
- voditelj
- promatrač
- kreator
- provoditelj

- suradnja
- pomaganje
- udruživanje
- aktivnost
- izvještavanje
- umrežavanje
- organiziranje
- komentiranje
- (su)kreiranje
- djelovanje

Zahvaljujem na pažnji!

**Županijsko stručno vijeće
profesora informatike/računalstva
Primorsko-goranske županije**
10. listopada 2015.

Goran Hajdin

Fakultet organizacije i informatike
Sveučilišta u Zagrebu

goran.hajdin@foi.hr